

ABD'nin öncelikleri değişti mi

27.12.2017

Ülkelerin dış politika önceliklerini, dış politika hedeflerini; onların güvenlik doktrinleri, devlet kapasiteleri, coğrafi konumları, tehdit algıları, ticari ilişkileri, enerji bağımlılıkları, pazar-hammadde talepleri, güven-saygınlık-itibar gereksinimleri belirler. Bunlardan hangisinin öne çıktığı, bu sıralamanın kimler tarafından yapıldığı, önceliklerin nasıl belirlendiği, o ülkedeki sınıf ilişkilerinden bağımsız değildir. Nasıl **“ulusal çıkar”**, son kertede, egemen sınıfların çıkarı ise öncelik ve hedefler de, egemen sınıfların öncelik ve hedefleridir. (Bkz: Ergin Yıldızoğlu, **“Dış politika ne işe yarar”**, Cumhuriyet, 27. 11. 2017).

ABD dış politikasının saptanmasında nasıl askeri-sanayi kompleks, dev şirketler, ordu, dışışleri, istihbarat, Yahudi lobisi, çeşitli baskı grupları gibi farklı kurumlar, yapılar, dinamikler devreye giriyorsa, Türk dış politikasının saptanmasında da, sermayenin talepleri göz ardı edilmez. İki ülke sermayesinin ölçek farkı, iki ülke arasındaki kapasite farkı da, sonuçta iki ülkenin dış politikaları arasındaki farkı belirler. O nedenle, sermaye birikimi açısından çok da parlak olmayan, yapısal olarak cari açık sorunu olan, her yıl ortalama 200 milyar dolar dış kaynak gereksinimi bulunan, yarı çevre özelliği ağır basan, tedarikçi konumundaki bir ekonomi, kaçınılmaz olarak azgelişmiş-gelişmekte olan ülkelerin kırılgnlıklarına sahiptir.

Bu yalın gerçeği, **“stratejik derinlik”**, **“jeopolitik önem”** gibi cilalı laflar saklayamaz. Misal; Türkiye'nin en büyük dış ticaret ortaklarının sıralamasını yapmak (Almanya, Çin, Rusya); Türkiye'nin en fazla yatırım yaptığı ülkelerin ve Türkiye'ye en fazla yatırım yapan ülkelerin listesini çıkarmak; Türkiye'nin en önemli enerji tedarikçilerini hatırlamak (Rusya, İran, Irak) yeterlidir. Yabancı sermayenin ülkemize gelmesi için yapılan yasal düzenlemeler, verilen teşvikler, getirilen vergi kolaylıkları, arazi tahsisleri, emekçilerin haklarının budanması, sendikaların güçsüzleştirilmesi, meslek odalarının devre dışı bırakılması, sosyal devletin tasfiyesi, çevre-yeşil-doğa katliamları vb. hep gözümüze baka baka hayata geçirilmiştir. Kamu yararı, toplum çıkarı, ortak iyi, hep yabancı-yerli sermayeye dikensiz gül bahçesi sunmak için gözden çıkarılmıştır.

ABD'NİN ÖNCELİKLERİ DEĐİŐTİ Mİ?

ABD Başkanı D. Trump'ın, göreve geldikten sonraki en önemli icraatlarından olan ulusal güvenlik stratejisini de, yukarıda sıralanan gerçekler ışığında yorumlamak gerekir. Kaldı ki adettendir; ABD'de başkanların açıkladığı ulusal güvenlik strateji belgesi, genelde başkanın güvenlik doktrinini olarak tarihe geçer. Onun adıyla anılır.

Trump'ın ulusal güvenlik stratejisinde, beklendiği üzere, seçim kampanyasında da altını çizdiği gibi, 4 temel unsur var: **1) Sınırların güvenliği 2) Ülkenin refahının geliştirilmesi 3) Barışı gerekirse kuvvet zoruyla koruma kararlılığı 4) ABD'nin nüfuzunun artırılaçağı**

Belgede ABD ekonomisinin güvence altına alınmasının önemine değiniliyor. ABD'nin gücü, güvenliği, küresel hâkimiyeti ve refahına meydan okuyan önemli rakipler olarak Rusya ve Çin zikrediliyor. Haydut devletler olarak İran ve kuzey Kore anılıyor. Radikal İslamcı terör örgütleriyle mücadelenin sürdürüleceği vurgulanıyor. Barışın sağlanması ve caydırıcılık açısından nükleer silahların önemine dikkat çekiliyor. O nedenle ABD'nin etkili gazetelerinden The New York Times, belge için, **“Soğuk Savaş'a dönüşün ipuçlarını içeriyor”** diye yazdı.

Trump Doktrini'ni yazanlar, ABD'nin siyasi, iktisadi, askeri ölçekte azalan devlet kapasitesinin, aşınan ekolojik hakimiyetinin, tıkanan hegemonya kabiliyetinin farkındalar. ABD'nin ekonomik büyümesini hızlandırmadan, küresel ölçekte ticareti denetlemeden, dünya hegemonyasını, emperyalist tahakkümünü koruyamayacağını biliyorlar. Bu nedenle büyük güçler arasındaki rekabete dikkat çekiyorlar.

ABD'NİN MECBURİYETLERİ VE TÜRKİYE'NİN ÖNCELİKLERİ

ABD'nin ulusal güvenlik strateji belgesi böyleyken ve Trump'ın ulusal güvenlik danışmanı McMaster, belge açıklanmadan önce, uluslararası bir konferansta Türkiye ve Katar'ı radikal İslamcı akımları desteklemekle suçlamışken, Türkiye'nin planı ne? Bilmiyoruz. ABD'yle aramızdaki yapısal sorunların yanında, son birkaç yılda öne çıkan derin çatlaklara karşı, Türkiye kendi paket programını hazırladı mı? Hayır. ABD'nin PKK-PYD, FETÖ, IŞİD terör örgütlerine verdiği destek sürerken, vize işlemlerini 2019'da başlatacağını açıklamışken, Rıza Sarraf davası üzerinden Türkiye'yi sıkıştırmaya çalışırken, Türkiye ne yapıyor? Belirsiz.

Gerçekçi olalım, mevcut iktidar blokunun antiemperyalist, Avrasyacı, ABD karşıtı bir siyaset izlemesi mümkün değildir. Ne tarihsel bagajı, ne ideolojik-politik yönelimi, ne bölgesel, küresel, ulusal ölçekteki ittifak ilişkileri, ne de üretim-mülkiyet-bölüşüm ilişkilerine bakışı buna elverir.

Son yıllarda yaşanan diplomatik başarısızlıkları anımsayalım: ABD'nin onayı olmadan Irak'a sınır ötesi harekât yapamadığımız görüldü, hem de çok haklı ve meşru nedenlerimiz olmasına rağmen. Keza, uzun süre yanlış yaptıktan, ardından da Rusya ve İran'ın onayını aldıktan sonra, Suriye konusunda makul, gerçekçi bir siyaset izlenir oldu. Gerek Irak, gerek Suriye'deki gelişmeler, Türkiye'nin, elinde haklı-meşru gerekçeler olsa bile, tek taraflı müdahale edebilecek gücünün olmadığını kanıtladı. Yüksek perdeden konuşsa da, tehdit içeren sözler etse de, sesini yükseltse de, Türkiye'nin siyasi, askeri, iktisadi kapasitesinin sınırını gösterdi. Yüksek sesle konuşmanın, dışarıda Türkiye'nin pazarlık gücünü artırmak, içeride iktidarın tabanını tahkim etmek için tercih edildiği görüldü.

Unutmayalım; hatalar öğretmenimizdir. Tarihten ders almak gerekir. Türkiye-ABD ilişkilerinin mevcut yapısı sürdürülebilir değildir. Nasıl ki kurtuluş ve kuruluş yıllarında emperyalizm, feodal işbirlikçileri eliyle teşvik ve tahrik ettiği isyanlarla yurdumuza çullanmıştı (misal; 1921 Koçgiri İsyanı, 1924 Nasturi İsyanı, 1925 Şeyh Sait İsyanı, 1930 Menemen Olayı, 1937 – 1938 Dersim İsyanı), günümüzde de FETÖ, PKK-PYD, IŞİD gibi terör örgütleriyle çullanmaktadır. Türkiye bu gerçeği görmek zorundadır.

Sözün Özü: Ekonomik ve teknolojik bağımlılık varsa; siyasi ve askeri bağımsızlık yoktur.

Barış Doster

Odatv.com

Barış Doster

Diğer Yazıları

Tahran Zirvesi neleri gösterdi

09.09.2018

ABD, Ortadoğu'da bunları göremedi

02.09.2018

Tarihten ders çıkarmanın önemi

18.08.2018

ABD, İran'a karşı kimleri kullanacak

06.08.2018

Batı ittifakındaki çatlak büyüyor

26.07.2018

Trump'ın başlattığı ticaret savaşları neyi gösteriyor

16.07.2018

Tüm Yazıları

Popüler Yazılar

Müyesser Yıldız

TESUD Başkanına neler soruldu?

30.06.2021

Dr. Hüseyin Nazlıkul, M.D. PhD.

Hastalıklara karşı direnç nasıl artırılır

03.10.2021

Salih Seçkin Sevinç

Pandemi bahaneleri oldu... Restoranlar bizi ya...

03.10.2021

Rafael Sadi

O kritik ziyaretin arka planı

03.10.2021

Yusuf Yavuz

Yeni plan devrede

17.06.2021

Soner Yalçın

Tehdit etmeyin

18.06.2021

Soner Yalçın

Tunus'un foncuları

28.07.2021

Soner Yalçın

Erdoğan'ın öfkesinin sebebi

26.10.2021

Sami Mentş

Milli Eğitim Bakanı yalan söylüyor

25.06.2021

Soner Yalçın

Ata'nın çocukları: 68 Kuşağı

30.06.2021

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

© 2021, Oda TV. Tüm haklar saklıdır.

ANA SAYFA

YAZARLAR

VIDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

